

## IZVJEŠĆE O RADU SEKCIJE ZA OČUVANJE RUDARSKJE BAŠTINE „BERGMANI“ u 2017.

Velik broj programa i aktivnosti s kojim su se članovi KUD-a Oštrc bavili prošle godine bio je vezan uz Rudnik sveta Barbara. U tome su prednjačili članovi sekcije Bergmani. Iako na papiru najbrojnija, pozivu na radne akcije koje smo prošle godine provodila odazivala se u pravilu niti polovica od 37 članova. Jedan od razloga sigurno leži u činjenici da smo lani preko 20 puta organizirali razne aktivnosti na zamjeni podgrade, košnji trave, održavanju rudarsko botaničke poučne staze, rušenju drveća i grmlja te na proširenju prostora ispred ulaza u rov sveto Trojstvo i na sanaciji dijela rova Kokel o čemu će biti više riječi u nastavku.

Početakom ožujka, profunkcionirala je web stranica Rudnika, dostupna na lako pamtljivoj adresi **rudnik.hr**. Stranicu je izradio Studio Imago, a u proteklih godinu dana imala je preko 22.000 posjeta. Protekle smo godine na samoj stranici objavili 13 vijesti. Nažalost, jedna od prvih vijesti bila je da Rudnik neće raditi dva vikenda zbog izvanredne sanacije.

Naime, 16.3. u Rovu Kokel došlo je do urušenja na 35-tom metru od ulaza zbog višegodišnjeg curenja vode iz površine. Kao posljedica, u rov je ušlo 20-30 m<sup>3</sup> blata uz stvaranja otvora na površini. Nakon konzultacija s rudarskim stručnjacima, odmah smo krenuli u sanaciju, najprije rupe na površini koju smo zapunili i zatvorili betonskom dekom, a kasnije i samog rova. Sanacija je trajala puna dva mjeseca i na nju smo potrošili 43.000 kn. Za vrijeme sanacije taj dio Rudnika je bio zatvoren za posjetitelje.

Drugi veliki izazov je bila sanacija potoka uz rov Sveto Trojstvo. Sanacija je napravljena postavljanjem novih cijevi uz prethodnu stabilizaciju tla. Radovi su dovršeni uoči Dana rudarske greblice i koštali su 37.000 kn. Osim zamjene dotrajalih betonskih cijevi, značajno je proširen prostor ispred Rudnika. Uz vanjskog izvođača, dio radova su također volonterski odradili članovi rudarske sekcije.

Osim vlastitih sredstava, veliku potporu u ovim aktivnostima dali su nam Grad Samobor i Župan Zagrebačke županije. Na žalost nismo imali dovoljno sredstava za sanaciju druge problematične točke – one uz ulaz u rov Kokel. Nadamo se da ćemo u 2018. osigurati dovoljno sredstva i za tu namjenu.

Ova dva prethodno navedena projekta u velikoj su mjeri usmjerila funkcioniranje Rudnika u drugoj polovici godine. Zbog manjka financijskih sredstava, nije bilo nekih značajnijih ulaganja u promidžbu, tako da je u 2017. rudnik posjetilo 1706 posjetitelja, što je skoro dvjesto manje nego godinu dana ranije. Osim radova tijekom kojih je rudnik bio zatvoren, razlog za manji broj posjetitelja je i drugačija metodologija evidentiranja posjetitelja – naime kod obiteljskih ulaznica brojimo samo 1 posjetitelja, a u praksi rudnik posjeti njih 3-4, tako da je stvaran broj posjetitelja bio nešto veći.

Bergmani su ponovno bili uključeni u organizaciju događanja pred Rudnikom. Prvo od njih bili su 32. Dani rudarske greblice o čemu ste više čuli u prethodnom izvješću.

„Podzemlje Ruda i Samoborskog gorja na vašem dlanu“ organizirali smo 15. listopada u okviru Europskih dana baštine. Preko tri stotine posjetitelja iskoristilo je prekrasan jesenski dan za šetnju Samoborskim gorjem i dolazak u Rude. Iz raznovrsnog programa ispred ulaza u Rudnik izdvajamo izradu nakita od perlica, izradu oglavlja, guljenje kore s drvenih stupaca, pečenje rakije i kuhanje domaćih žganci.

Zadnja manifestacija tijekom godine bila je proslava blagdana Sv. Barbare, zaštitnice rudara. Najprije su Bergmani unesli 1. prosinca kip svete Barbare u crkvu, 2. prosinca smo okitili bor ispred Rudnika, a na sam blagdan svete Barbare 4. prosinca sudjelovali smo u procesiji na poldanjoj misi te na večernjoj misi za sve pokojne rudare. Kao što je već ranije rečeno, nakon mise krenulo se u procesiji do Rudnika. Poslije kraćeg prigodnog programa, kip je ponovno unesen u stare radove u željezu, 200 metara od ulaza. Nakon programa, svi okupljeni su mogli probati medenjake, kuhano vino i kobasice.

Tri člana sekcije Bergmani su prošle godine u travnju boravili dva dana u Rudarski muzej u Banskoj Štiavnici u potragu za povijesnom dokumentacijom vezanom uz Rudnik. Skenirano je preko 2000 stranica povijesnih dokumenata starih između 200 i 300 godina za koje se nadamo da će poslužiti kao podloga za razna povijesna istraživanja u narednim godinama.

U 2017. su također postavljeni temelji za velike infrastrukturne zahvate na lokaciji Rudnika u narednim godinama. Nakon nakon izrade glavnog građevinskog projekta, u svibnju je Grad Samobor izdao građevinsku dozvolu za kompleks ispred Rudnika sveta Barbara koji uključuju Turističko informativni centar za posjetitelje, interpretacijski centar - simulacija rova i tri kućice za povremeni boravak.

Građevinska dozvola je postala pravovaljana 17. svibnja, a tog dana je Grad Samobor predao i projekt izgradnje i opremanja Turističko-informativnog centra na natječaj Ministarstva poljoprivrede - Mjera 7.4.1. „Ulaganja u pokretanje, poboljšanje ili proširenje lokalnih temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti te povezanu infrastrukturu“. Vrijednost projekta je 2,8 milijuna kn, a ako projekt bude odobren iz strukturnih fondova će se pokriti oko 2,2 milijuna kn. Treba reći da prednost na ovom natječaju imaju manje razvijene sredine, no ovisno o broju prijavi i traženim sredstvima moguće je da već ove godine krenemo i s izgradnjom centra za posjetitelje kod Rudnika.

Također, 27. rujna dovršena je i predana dokumentacija na natječaj INTERREG Va prekogranične suradnje Slovenija-Hrvatska. Rezultati ovog projekta se očekuju sredinom ove godine. Naziv projekta je „Zaštita i promocija rudarske baštine te razvoj prekograničnog održivog turizma“, akronim SretnoSrečno BarbaraTrail. Projekt će trajati 2 godine, vodeći partner je Grad Samobor a uz njega će u projektu sudjelovati i Zagrebačka županija, Općina Krško, Centar za poduzetništvo i turizam te Međunarodni institut za turizam iz Ljubljane. KUD Oštrc je jedan od 10 pridruženih partnera na projektu koji je vrijedan 941.000 EUR. Glavni cilj je očuvanje rudarske baštine s povezanom prirodnom i kulturnom baštinom prekogranične regije, a od 20-ak aktivnosti koje će se provesti u Rudama najvažnije su uspostava interpretacijskog poligona – simulacije rova s kovačnicom i podzemnog interpretacijskog centra s lutkama rudara iz raznih povijesnih razdoblja. Od 88 prijavljenih projekata njih 63 je prošlo administrativnu provjeru, a među njima se nalazi i *SretnoSrečno BarbaraTrail*.

Prošle godine velik interes za Rudnik su pokazali i naši mediji. Najprije je 18. veljače u Rudniku HTV snimao dio emisije Luka i prijatelji, zajedno s učenicima 4. razreda OŠ Rude. Kreator emisije Luka Bulić dao je zanimljiv i poučan prikaz rudarstva.

U kolovozu nas je posjetila ekipa RTL-a koja je snimila kadrove za emisiju Život na vagi. Prilog u trajanju od 11 minuta bio je velika reklama za Rudnik, a prikazan je na malim ekranima 16.11.

Od 18-20. rujna u starim sideritnim rovovima snimane su prve scene dječjeg znanstveno fantastičnog filma „Moj dida je pao s Marsa“. Film će biti prikazan ove godine u jesen u našim kinima, a govori o djevojčici Uni koja uz pomoć dobrog vanzemaljskog robota pokušava spasiti svog djeda kojeg su oteli svemirci.

I na kraju, 7. listopada Rudnik je posjetila ekipa Hrvatske televizije na čelu s urednikom kultne emisije Mir i dobro Nikom Kostanićem. Tema ja bila pečenje kruha u krušnoj peći. Svoju vještinu pripreme kukuruznog kruha je ovaj put pokazala članica KUD-a "Oštrc" Marija Lebegner, a snimljeni materijal je poslužio za izradu dokumentarne priče o kruhu kroz stoljeća.

Zahvaljujem na pažnji i pozdravljam vas sve uz rudarski pozdrav Sretno!